

Prædiken om juletræer og ”evaluerings-ivrighed”

Så blev det endelig juleaften! Vi har lige hørt englen forkynde os en *stor glæde*. Derhjemme venter samværet over den gode julemad og gaverne. Der også noget andet, der venter. For ”*Juletræet med sin pynt venter på, vi får begyndt*”.

Jeg gætter på, at der i de fleste hjem - står et smukt pyntet træ, som venter på, at julefestlighederne får begyndt!

Også her i kirken står *juletræet med sin pynt*! I år har børnene fra skolen sørget for flot pynt til kirkens juletræ. Hvert klassetrin har bidraget med en bestemt slags pynt. I 0. kl. har de lavet det, der i folkemunde kaldes for ”musetrapper”, men som enhver jo kan se er himmelstiger! Eleverne i 1. klasse har medbragt julekugler, som ligner små jordkloder, for glæden er for alle mennesker på *jorden*. 2. klasse har lavet fødselsdagsflag, så Jesu fødselsdag kan blive fejret med manér. 3 + 4. klasse har lavet en himmelsk hærskare af engle, 5 klasse et væld af stjerner til minde om julenat og Betlehemsstjernen. Eleverne i 6. klasse har flettet hjerter, fordi julen handler om, at Guds og menneskers historie flettes helt tæt sammen! Det var pynten – men hvad så med træet?

Er det egentlig ikke noget mærkeligt noget - at fælde et træ, slæbe det ind i stuen, pynte det, og så give sig til at danse rundt om det?

Hvad har vi egentlig gang i? Hvad skal det gøre godt for? Alt det bøvl med at få fundet, fældet, hentet og pyntet træet. Og så har jeg endda ikke engang nævnt det at *få sat træet på fod*, hvilket er helt kapitel for sig....Bagefter venter alt besværet med at få pynten af og få bugseret træet ud og væk igen. *Alt det* - bare for en smule dans og lidt kønt at se på. Kan det svare sig?

”*Kan det svare sig*”, ”*hvad skal det gøre godt for*”, ”*Hvad nytter det*”? Den slags spørgsmål - den måde at tænke på, præger den tid, vi lever i – i stor stil. Den økonomiske krise har nok næppe gjort tendensen mindre! Overalt i samfundet, på arbejdspladser, i medierne, indenfor politik, findes denne kronisk evaluerende tankegang. En kronisk evaluerende tankegang, som konstant spørger til formålet, nytten, udbyttet og effekten. Som måler og vejer, sætter plusser og minusser, opregner fordele og ulemper. Hvad sker der, når den tankegang kommer til at præge den måde, vi ser på vore liv, andre mennesker og os selv på? Hvis alting hele tiden skal evalueres. Hvis alt skal kunne *svare sig*? Hvor bliver glæden så af?!

Glæden er det, julen handler om. Her spiller juletræet en central rolle. Det fortælles, at Gud engang sendte 4 engle ned for at forberede julen. Det var troens, håbets, kærlighedens og glædens

engle. De skulle finde et træ, som kunne blive et symbol på julens evangelium.

De fire engle fløj ned gennem det stjernegnistrende rum hen mod de mørke skoves land. De talte sammen.

Troens engel sagde: Når jeg skal vælge et juletræ, skal det være et, som bærer korsets hellige tegn på sine grene.

Håbets engel sagde; Det træ, jeg vil vælge, må ikke visne. Det skal stå grønt og levende vinteren igennem, som et billede på det liv, som døden ikke kan overvinde.

Kærlighedens engel tog til orde: Det træ, jeg synes om, må være et tæt træ, som kærlighedsfuldt breder sine grene ud til værn for alle skovens små fugle. Og glædens engel sagde til sidst: det træ, som I vælger, vil jeg velsigne sådan, at det bliver en kilde til glæde for slot og hytte, for rige og fattige, for sunde og syge, for gamle og unge. Hvilket træ fandt de? De fandt grantræet, det træ, der bærer korsets tegn på alle sine grene, som står grønt midt i vinterens sne og kulde, og er et værn for alle små fugle.

Nu ville englene også hver i sær give grantræet en gave. Troens engel smykkede det med lys på alle dets grene. De skinnede som stjernerne over Betlehem i den hellige julenat. Håbets engel satte en stor klar stjerne i træets top. Kærlighedens engel lagde mange dejlige gaver ved dets fod. Og glædens engel velsignede julens

grantræ og dets forunderlige magt til at glæde menneskehjerner og holde en stille, men mægtig prædiken om julens under, om julens barn i krybben, som skulle blive korsets herre, livets fyrste, kærlighedens og glædens konge!

Juletræet er et symbol på glæde. Julen handler om glæde. Om juleglæde, fødselsglæde, og danseglæde. Om den dybe, vedvarende glæde, som kommer af – ja af hvad? - Som kommer af, at være elsket! Være elsket *uden først at have gjort sig fortjent eller have vist sin nytteværdi*. At være elsket *på trods af*, at der findes dage, hvor man måske hverken er god for nogen eller noget!

Julens glæde er, at Gud kommer os i møde - i det *mest evaluerings-fremmede, som tænkes kan*: nemlig i et lille barn! Et lille barn spørger ikke: ”hvad skal det gøre godt for”?

Når den voksne effektivitets-tænkning spørger sådan, stiller julen os et modspørgsmål: Hvad er kærlighed godt for? Det er da muligt, at den er god for blodomløbet, men enhver kan høre, hvor tåbeligt og reducerende det er at sige sådan. Kærligheden kan ikke *betale sig!* *Den er ubetalelig!* Ubetalelig, uvurderlig og uundværlig!

Så set ud fra et økonomisk- eller ud fra et ”bøvl-perspektiv” kan det slet ikke svare sig at købe et juletræ! Men et juletræ er et symbol på glæden. En glædesfest skal ikke måles på dens *nytte*, men på glædens størrelse. Julen insisterer på glæden! Med glæden er det ligesom med kærligheden: Der bliver mere af den, når vi deler ud af den til dem, der er omkring os! Apropos dem, der er omkring os: Har I tænkt på, at glæden ofte findes ”i cirkler”? I de cirkler, som vi hver i sær færdes i. I traditionerne, som går i ring og gentages år efter år. Når vi er samlede omkring om bordet og rundt om *træet*. Det er nok også der, at fraværet af et elsket menneske føles allerstærkest? I den tomme plads *omkring* julebordet og de manglende hænder i dansekæden *omkring* træet – og hvor vore livs-cirkler ellers brydes...

Julenat stod Maria, Josef og hyrderne *rundt om* krybben. De betragtede, ja mærkede, at *glæden lå i svøb* midt i blandt dem. Ingen spurgte ”hvad skal det gøre godt for”. De kunne alle mærke, at det *gjorde dem godt!* Guds nærvær gjorde dem godt! Julen er, at Gud gør os godt – gør os godt ved at komme her til verden – uden at skele til, om det nu kan svare sig! Dét er sand kærlighed, sand tilgivelse og julens sande glæde!

Det kan ikke *betale sig* at købe det juletræ. Juletræet vidner om noget *ubetaleligt!* Det vidner om glæden! Glæden, der ligger i svøb, midt i alle vore livs cirkler! Glæden er Guds nærvær - midt i vore liv. Midt i evalueringssiver, evalueringss-lede og sulten efter *mere af det, der ikke skal gøre godt for noget, men som gør os så godt!!*

Juletræet med sin pynt, behøver ikke at vente meget længere. I dag er der født os en Frelser. Nu kan dansen og julefesten begynde!

Lov og tak og evig ære.....

Jeg ønsker jer og dem derhjemme - en rigtig glædelig jul!

Bøn:

Gud.

Du blev menneske som os.

Nu tør vi tro, at du kender vore hjerter og vores dybe længsel efter glæde, ja nu tør vi tro, at du ved, hvordan det er at være et menneske.

Vi takker dig for juleaften.

Tak for de mennesker, vi skal være sammen med, og for dem, vi må undvære, men som er i vore hjerter.

Vi beder for vore hjem og vore kære, og for fællesskabet om julens fest, at den må være fyldt af glæde og nærhed. Hvad enten vi er børn eller voksne, unge eller gamle.

Vi beder for dem, der ingen familie har, for dem, der ikke kan være sammen med dem, de helst vil være sammen med. Vi beder for dem, der føler sig uden for julens fest og glæde.

Vær nær hos alle fattige og alle der sidder med tunge, knuste eller tyngede hjerter. Vær hos de fængslede og de landflygtige, vær hos alle danske i det fremmede og alle fremmede her hos os. Vær hos de forladte og efterladte, de ensomme og bange, de syge, de døende og deres kære. Tænd julens lys i deres sind og hjerter - lad dem mærke dit nærvær.

Vi beder dig om fred i verden.

Giv denne verdens magthavere vilje til fred og retfærdighed.

Hjælp dem og os alle, til at tage ved lære af barnet i krybben. Så vi tør vise sårbarhed – så vi tør være mennesker - for hinanden.

Herre, bevar os i din glæde - og hør os, når vi sammen beder:

Fadervor.....